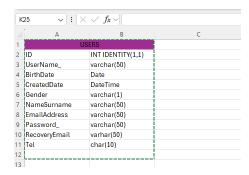


Tablo oluşturma:

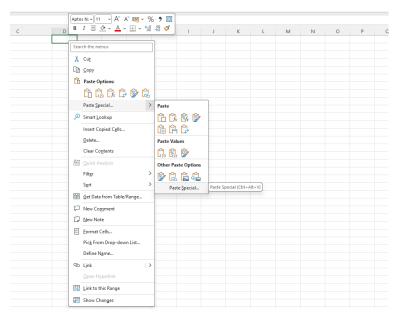
SQL Server içerisinde tablo oluştururken keyword kelimelerin kolon ismi olarak kullanılmamasına dikkat edilmelidir, eğer kullanılacaksa sonuna _ veya başka ekler eklenerek o kelimeler değiştirilerek kullanılmalıdır.

Keywords:

- SELECT
- INSERT
- UPDATE
- DELETE
- USER
- PASSWORD
- GROUP
- ORDER
- TABLE
- WHERE
- JOIN
- FROM

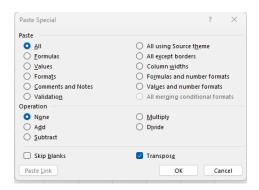


Satırları sütunlara dönüştürerek içerisinde örnek veriler girelim:

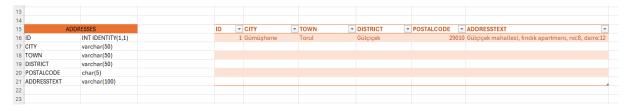








Kullanıcıya kargosunu göndermek için adres bilgisine ihtiyaç duyulur, fakat bir kullanıcının birden fazla adresi olabilir, mesela ev adresi, iş adresi, arkadaşının adresine kargosunu isteyebilir. Yani burada 1 to n bir ilişki var,o zaman Addresses olarak ayrı bir tablo olmalı.



Fakat bir adres içerisinde birden fazla il bulunur ve bu illerin de kendine ait ilçeleri vardır. Mesela Gümüşane ili için 5 ilçesi olduğundan ötürü 5 kere aşağıdaki gibi yazmak anlamsızdır:

Gümüşhane Torul

Gümüşhane Kelkit

Gümüşhane Köse

Gümüşhane Şiran

Gümüşhane Kürtün

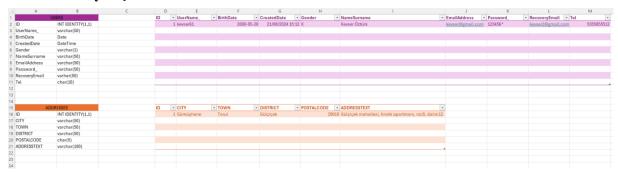
Bu sebepten bir şehirler tablosu da gerekmektedir, çünkü bir şehrin birden fazla ilçesi olabileceği için 1 to n ilişkisi burada da vardır.

25					
26	CIT	TES	ID 🔻	CITYNAME	•
27	ID		1	l Gümüşhane	
28	CITYNAME		2	Ardahan	
29					
30					
31					
32	TO	WN	ID 🔻	TOWNNAME	•
33	ID		1	l Torul	
34	TOWNNAME		1	l Kelkit	
35			1	l Köse	
36			1	Şiran	
37			1	l Kürtün	
38			2	Damal	
39			2	2 Göle	
40					





Master-Detay İlişkisi Kurma:



Adres tablosundaki 1 numaralı ID adresinin kime ait olduğunu bilmem için adres tablosuna bir tane kolon daha ekleyelim.

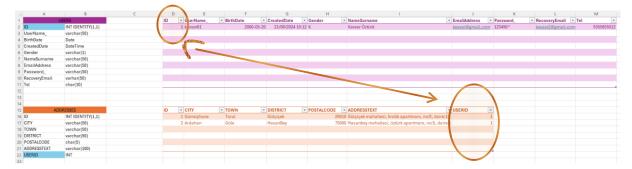
- Yeni kolon USER tablosundan NameSurname bilgisi içerirse, birçok kullanıcı aynı isim ve soyisime sahip olabilir, bu da karışıklığa sebep olacaktır.
- Yeni kolon USER tablosundan UserName_ bilgisi içerirse, kulanıcı sonradan kullanıcı adını değiştirebilir, bu da kullanıcının adreslerini kaybetmesine neden olur. Burada bir şey farketmek gerek, bazı siteler kullanıcı adını bir kere oluşturduktan sonra değiştirmenize izin vermiyor veya kullanıcı mail adresinizi değiştirmenize izin vermiyor, mesela dergipark için arayarak bilgilendirme yapmanız ve maik adresinizi geliştiricilerin değişmesi gerekiyor, belki de bunun sebebi master-detay ilişkisinde primary key olarak adres veya kullanıcı adı kullanılmasından kaynaklıdır.

Sonuç olarak,

Master Table = Users Table (primary key is ID)

Detay Table = Address Table (Foreign key is USERID)

Yani ana tablonun ID sini detay tablosuna ekledik ve ID olarak değil USERID olarak adını değiştirdik:

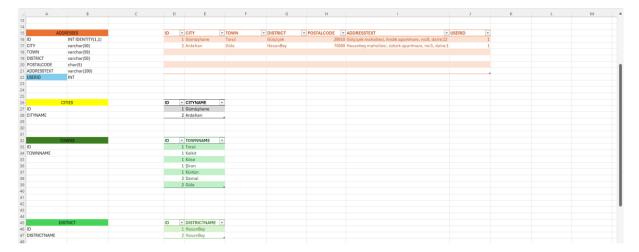


Yukarıdaki adres tablosunda görüldüğü üzere bir kullaıcının birden fazla adresi var.

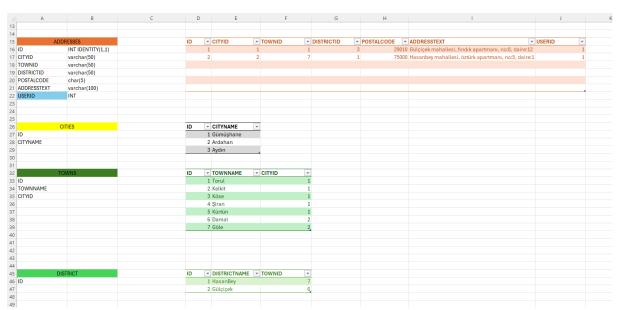




1. Adres Tablosu için tüm ilişkileri oluşturma:



İlişki oluşturmak için tüm detay tablolarına master tablonun ID sini ekliyorum.



İlk görselde her bir tablodaki verilerin ayrı ayrı tutulduğu, ikinci görselde ise tablolar arasındaki ilişkilerin kurulduğu ve ID değerlerinin (anahtarların) kullanıldığı bir yapı bulunmaktadır.

Master-Detay İlişkisi:

İkinci görselde, ADDRESSES tablosunda CITYID, TOWNID, ve DISTRICTID alanları kullanılarak CITIES, TOWNS, ve DISTRICT tabloları ile bir ilişki kurulmuş. Bu ilişkide ADDRESSES tablosu "Detay" (child) olarak işlev görürken, CITIES, TOWNS, ve DISTRICT tabloları "Master" (parent) tablolar olarak işlev görmektedir. ADDRESSES tablosunda saklanan her bir satırın, CITIES, TOWNS, ve DISTRICT tablolarındaki ID'lerle eşleştirilmesi sağlanmıştır.

Primary Key - Foreign Key Bağlantısı:

• **Primary Key:** CITIES, TOWNS, ve DISTRICT tablolarındaki ID kolonları, her tablonun birincil anahtarı (Primary Key) olarak tanımlanır. Bu ID'ler her bir kayıt için benzersiz bir değer içerir.





• Foreign Key: ADDRESSES tablosundaki CITYID, TOWNID, ve DISTRICTID kolonları ise, bu ID değerlerini referans alır ve "Foreign Key" olarak kullanılır. Bu sayede, ADDRESSES tablosunda tutulan her bir adresin hangi şehirde, hangi kasabada, ve hangi mahallede olduğunu belirtmek için bir ilişki kurulmuş olur.

RDMS Sisteminde Tablolar Arası İlişki:

Bir RDMS (İlişkisel Veritabanı Yönetim Sistemi) içinde, tablolar arasındaki ilişki genellikle **Primary Key (PK)** ve **Foreign Key (FK)** kolonları aracılığıyla kurulur. Bir tablodaki PK, o tablodaki her bir satırı benzersiz kılar. FK ise bir başka tabloda, bir PK kolonuna referans olarak tanımlanır. Bu, iki tablo arasında bir bağlantı kurarak veri tutarlılığını sağlar.

Örnek:

• CITIES Tablosu:

ID: 1 (PK), CITYNAME: Gümüşhane

o ID: 2 (PK), CITYNAME: Ardahan

• TOWNS Tablosu:

ID: 1 (PK), TOWNNAME: Torul, CITYID: 1(FK)

o ID: 2 (PK), TOWNNAME: Kelkit, CITYID: 1(FK)

o ID: 3 (PK), TOWNNAME: Göle, CITYID: 2 (FK)

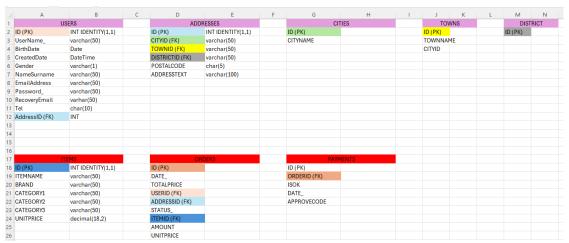
• ADDRESSES Tablosu:

ID: 1, CITYID: 1, TOWNID: 1, DISTRICTID: 3, ADDRESS: "Gülçiçek Mahallesi"

o ID: 2, CITYID: 2, TOWNID: 3, DISTRICTID: 7, ADDRESS: "Hasanbey Mahallesi"

Bu örnek, tablolar arasındaki bağlantıların nasıl kurulduğunu gösterir. ADDRESSES tablosunda bir satır eklenirken, o adresin hangi şehre, kasabaya ve mahalleye ait olduğu, CITYID, TOWNID, ve DISTRICTID (foreign keys) kolonları üzerinden belirlenir.

Bu sayede ilişkisel veritabanlarında veri tutarlılığı sağlanmış olur ve veriler birbirine referans verilerek saklanır.







SQL SERVER Tablo ve Relation Olusturma:

SQL Server'da ilişkisel veri tabanı oluştururken, iki ana dosya türü kullanılır: **MDF (Master Data File)** ve **Log Dosyası**. Bu dosyalar veri tabanının verilerini ve işlemlerini yönetmek için kritik öneme sahiptir.

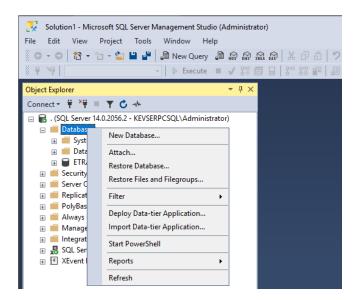
1. MDF (Master Data File)

- **Nedir?** MDF dosyası, bir SQL Server veri tabanının ana veri dosyasıdır. Veri tabanındaki tüm tablolar, saklı yordamlar (stored procedures), görünümler (views) ve veri tabanı şeması gibi temel veriler bu dosyada saklanır. Her SQL Server veri tabanında yalnızca bir adet MDF dosyası bulunur.
- **Ne İşe Yarar?** MDF dosyası, veri tabanının asıl verilerini içerir. Bu dosya, verilerin fiziksel olarak depolandığı yerdir ve veri tabanındaki tüm önemli verilerin merkezi depolama alanıdır.

2. Log Dosyası

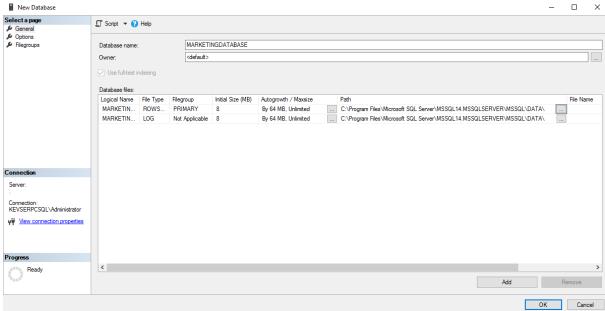
- Nedir? Log dosyası, SQL Server'ın veri tabanında yapılan her değişikliği izlediği ve kaydettiği dosyadır. Bu dosya, veri tabanındaki işlemleri (transactions) izler ve geri alma (rollback) veya yeniden yapma (redo) işlemlerini gerçekleştirmek için kullanılır.
- Ne İşe Yarar? Log dosyası, veri tabanının bütünlüğünü ve tutarlılığını sağlamak için kritik bir rol oynar. Eğer bir işlem sırasında bir hata oluşursa veya sistem çökmesi yaşanırsa, log dosyası bu işlemi geri alarak veri tabanını tutarlı bir duruma geri getirebilir. Ayrıca, veri tabanının yedekleme (backup) işlemlerinde de log dosyaları önemli bir rol oynar, çünkü log dosyaları sayesinde veri tabanı belirli bir zamana geri yüklenebilir.

> Click new database:



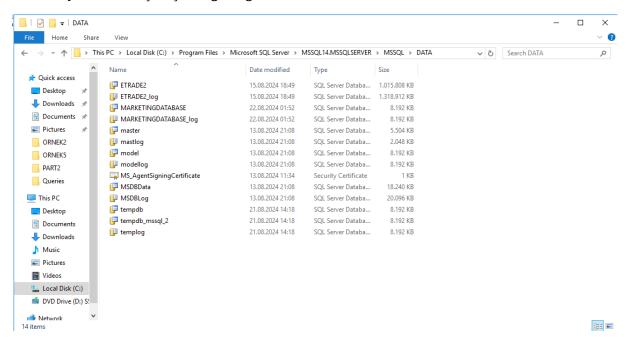






C:\Program Files\Microsoft SQL Server\MSSQL14.MSSQLSERVER\MSSQL\DATA\

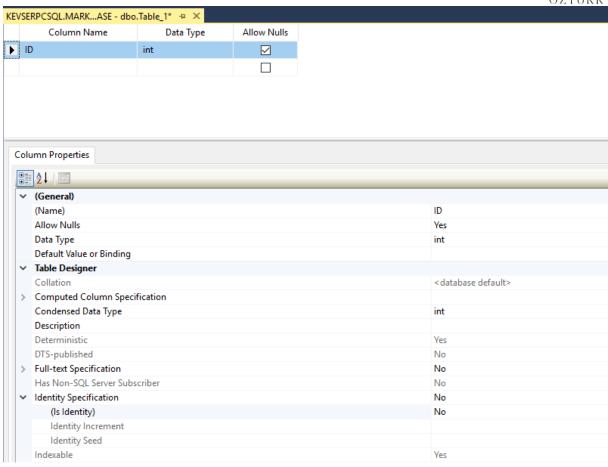
Eğer dosyalarınıza gidip kontrol etmek isterseniz, oluşturduğunuz database için iki tane MDF ve LOG dosyalarının oluşmuş olduğunu görebilirsiniz:



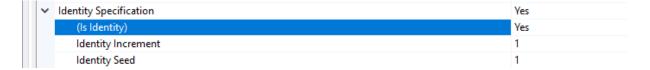
- Daha öncesinde excel tablosunda oluşturduğumuz tabloları SQL Server içerisinde oluşturmaya başlıyoruz:
- 1. USERS TABLE:

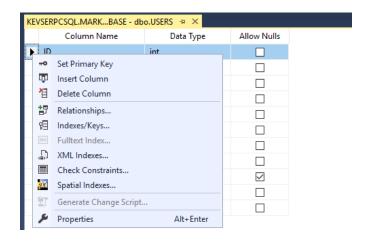






Sonrası:

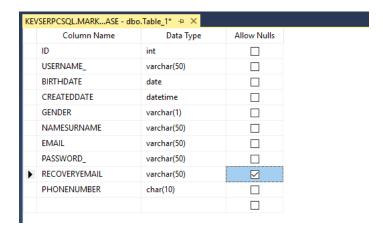








VSERPCSQL.MARKASE - c	dbo.Table_1* → ×		
Column Name	Data Type	Allow Nulls	
ID	int		
USERNAME_	varchar(50)		
BIRTHDATE	date		
CREATEDDATE	datetime		
Column Properties			
2 ↓ □			
∨ (General)			
(Name)			CREATEDDATE
Allow Nulls			No
Data Type Default Value or Bindir			datetime
Default value of Bindir	ng		
olumn Properties			
2 ↓ □			
∨ (General)			CDEATEDDATE
(Name)			CREATEDDATE
Allow Nulls			No
Data Type			datetime
Default Value or Bindi	ing		GETDATE()



2. ADDRESS Tabloları:

KEV	SERPCSQL.MARK dbo.ADI	ORESSES ⊅ ×	
	Column Name	Data Type	Allow Nulls
₽Ÿ	ID	int	
	USERID	int	
	CITYID	smallint	
	TOWNID	int	
	DISTRICTID	int	
	POSTALCODE	char(5)	
	ADDRESSTEXT	varchar(300)	





KEVSERPCSQL.MARKBASE - dbo.CITIES 😕 🗙				
Column Name	Data Type	Allow Nulls		
№ ID	smallint			
CITYNAME	varchar(50)			

KEVSERPCSQL.MARASE - dbo.TOWNS → ×					
	Column Name	Data Type	Allow Nulls		
₽Ŗ	ID	int			
	CITYID	smallint			
	TOWNNAME	varchar(50)			

KEV	SERPCSQL.MARK dbo.DIS	TRICTS ⊅ ×	
	Column Name	Data Type	Allow Nulls
₽Ÿ	ID	int	
	TOWNID	int	
	DISTRICTNAME	varchar(50)	

3. Orders and Payment Tabloları

Column Name	Data Type	Allow Nulls
₽ ID	int	
USERID_	int	
ADDRESSID	int	
ITEMID	int	
DATE_	datetime	
AMOUNT	tinyint	
UNITPRICE	decimal(18, 2)	
TOTALPRICE	decimal(18, 2)	
STATUS_	tinyint	

	Column Name	Data Type	Allow Nulls
P	ID	int	
	ORDERID	int	
	DATE_	datetime	
	TOTALPRICE	decimal(18, 2)	
	ISOK	bit	
	APPROVECODE	varchar(50)	





Relation Atama (FK ve PK arasında ilişki kurma):

İlişkisel veritabanı kurmak iki türlü olabilir:

- Yazılımcıların FK-PK prensibine dayanarak kendi kontrollerinde olabilir
- Veri tabanında relation tanımlayarak olabilir.

Bazı şirketler veri tabanında ilişki kurmanın yazılımcıyı kısıtlayan bir durum olduğunu düşünerek relation ataması yapmazlar ve geliştiriciler bu anahtarlara dikkat ederek veri girişi yapar.

Kullanım tamamen geliştiriciye kalmıştır.

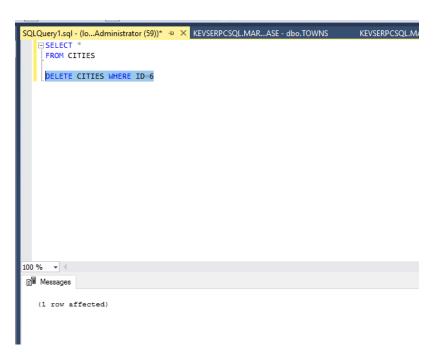
1. Yazılımcıların FK-PK prensibine dayalı veri girmeleri:



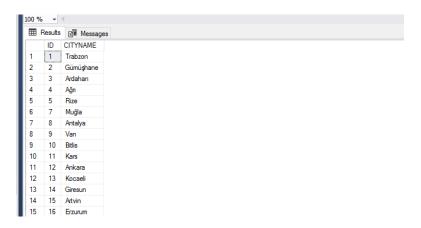
ID	CITYID	TOWNNAME	
1	3	Göle	_
2	3	Hanak	
3	3	Damal	
5	6	Nazilli	
6	6	Söke	
7	6	Köşk	
8	6	Didim	
9	6	Germencik	
10	1	Ortahisar	
11	1	Maçka	
12	1	Şalpazarı	
13	16	Oltu	
14	16	İspir	
15	16	Tortum	
16	9	Çaldıran	
17	9	Özalp	
NULL	NULL	NULL	



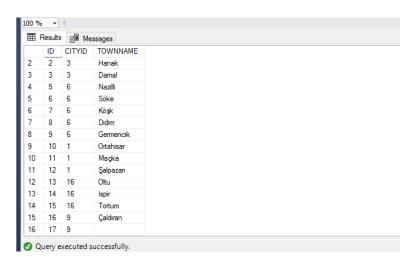




SELECT * FROM CITIES



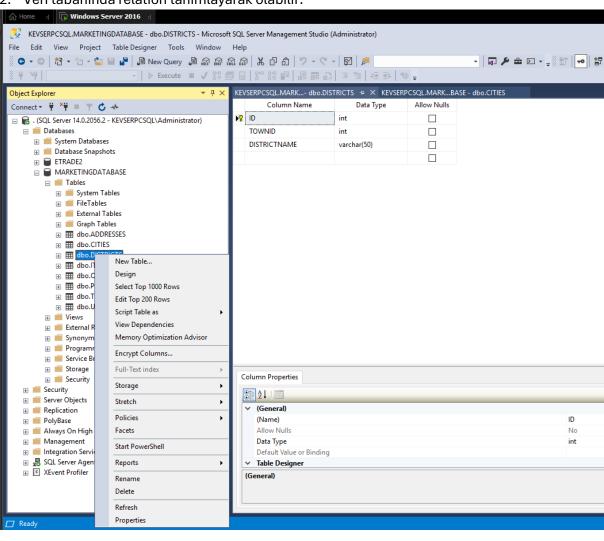
SELECT * FROM TOWNS

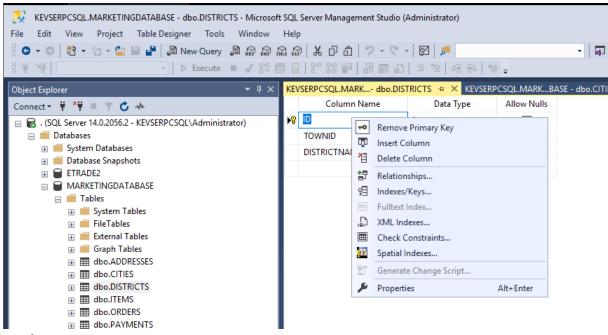






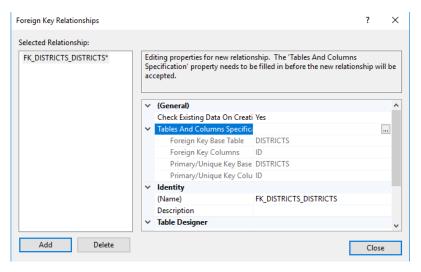
2. Veri tabanında relation tanımlayarak olabilir:

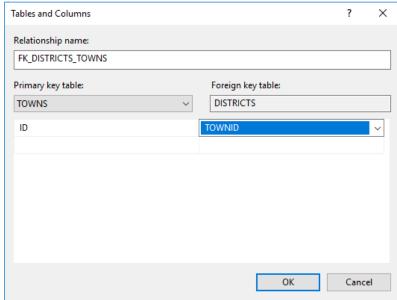


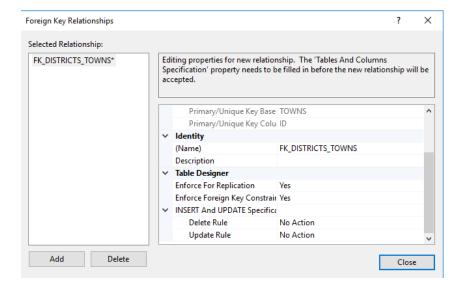






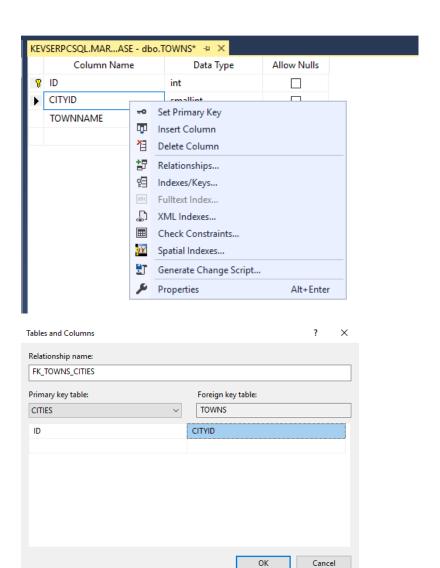












NOT: İlişki oluşturmadan önce tablolarda dikkat edilmesi gereken şeyler vardır:

- 1. Tablolar arası ilişki için her tablonun bir primary key olmak zorunda.
- 2. Tablo sütunlarının aynı veri tipine ve uzunluğa sahip olması gerekmektedir.

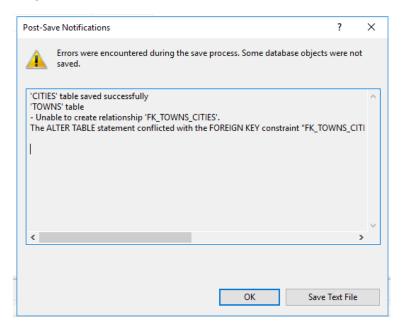


3. Tablolarda veri tabansal ilişki oluşturmadan önce geliştiricinin ilişkisel veri girdiği sütun verileri silinirse, diğer tablo etkileneceğinden ilişkili ID nin silinip silinmediği kontrol edilmelidir.





HATA! cities ve towns tablolarım yüklediğim gibi ve relation da yüklediğim gibi. relation oluşturduktan sonra tabloyu kaydederken böyle bir hata alıyorum:



'CITIES' table saved successfully

'TOWNS' table

- Unable to create relationship 'FK_TOWNS_CITIES'.

The ALTER TABLE statement conflicted with the FOREIGN KEY constraint "FK_TOWNS_CITIES". The conflict occurred in database "MARKETINGDATABASE", table "dbo.CITIES", column 'ID'.

ÇÖZÜM!

Bu hata mesajı genellikle mevcut veri değerlerinin uyumsuzluğu nedeniyle ortaya çıkar. İşte bu duruma neden olabilecek bazı yaygın sebepler ve çözüm önerileri:

1. Veri Uyuşmazlığı:

- Açıklama: Eğer TOWNS tablosundaki CITYID sütununda, CITIES tablosundaki ID sütununda bulunmayan bir değer varsa, bu ilişkiyi oluştururken hata alırsın. Örneğin, CITYID 10 değerine sahip bir satır varsa ve CITIES tablosunda ID 10 değerine sahip bir satır yoksa, bu hata mesajını alırsın.
- Çözüm: TOWNS tablosundaki CITYID değerlerinin CITIES tablosundaki ID değerleriyle uyumlu olduğundan emin olmalısın. Uyuşmayan CITYID değerlerini sorgulamak için aşağıdaki SQL sorgusunu kullanabilirsin:

```
SELECT CITYID
FROM TOWNS
WHERE CITYID NOT IN (SELECT ID FROM CITIES);
```





2. Boş Değerler (Null):

- **Açıklama:** Eğer TOWNS tablosundaki CITYID sütununda NULL değerleri varsa ve yabancı anahtar (Foreign Key) kısıtlaması bu değerlere izin vermiyorsa, bu hata mesajını alabilirsin.
- Çözüm: TOWNS tablosundaki CITYID sütunundaki NULL değerleri kontrol etmelisin. NULL değerler varsa ve bunların izin verilip verilmediğini kontrol etmelisin. Aşağıdaki sorgu ile NULL değerleri kontrol edebilirsin:

```
SELECT *
FROM TOWNS
WHERE CITYID IS NULL;
```

3. Veri Türü Uyumsuzluğu:

- Açıklama: CITIES tablosundaki ID sütunu ile TOWNS tablosundaki CITYID sütununun veri türleri uyumlu olmalı. Her iki sütun da smallint olarak tanımlanmış ve bu doğru bir yapılandırma gibi görünüyor.
- **Çözüm:** Veri türü uyumsuzluğu ihtimali düşük, çünkü her iki sütun da smallint olarak tanımlanmış.

4. Tablo Boş Olması:

- **Açıklama:** Eğer CITIES tablosu boşsa, yani henüz hiçbir satır eklenmediyse ve TOWNS tablosunda CITYID değerleri varsa, ilişki oluşturulurken hata alırsın.
- Çözüm: CITIES tablosunun boş olmadığını ve en azından TOWNS tablosundaki CITYID değerleri ile eşleşen ID değerleri olduğunu kontrol etmelisin. Aşağıdaki sorgu ile CITIES tablosunun boş olup olmadığını kontrol edebilirsin:

```
SELECT * FROM CITIES;
```

5. Yabancı Anahtar Kısıtlamasını Geçici Olarak Devre Dışı Bırakmak:

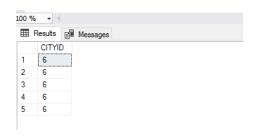
 Eğer yukarıdaki adımlardan birinde hatalı veya eksik bir veri tespit edersen, bu verileri düzeltmeden önce yabancı anahtar kısıtlamasını geçici olarak devre dışı bırakabilirsin.
 Ancak, bu yalnızca geçici bir çözüm olup, veri tutarlılığı sağlanmadan kalıcı çözüm olarak kullanılmamalıdır.

ÇÖZÜMÜN UYGULANMASI!

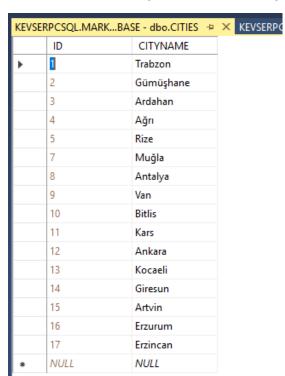
```
SELECT CITYID
FROM TOWNS
WHERE CITYID NOT IN (SELECT ID FROM CITIES);
```

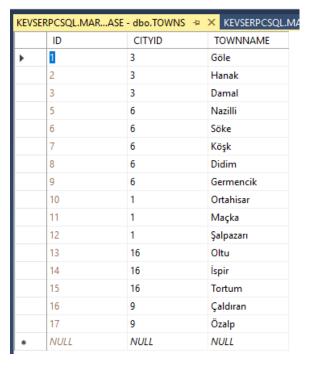






Kontrol ediyorum: CITIES tablosundaki 6 numaralı ID ye sahip şehir silinmiş ve town tablosundaki AYDIN ilçeleri sahipsiz kalmış:





Towns tablosundaki CITYID=6 olan tüm verileri sildik çözüm olarak:

		→ × KEVSERPCSQL.MA
ID	CITYID	TOWNNAME
1	3	Göle
2	3	Hanak
3	3	Damal
10	1	Ortahisar
11	1	Maçka
12	1	Şalpazarı
13	16	Oltu
14	16	İspir
15	16	Tortum
16	9	Çaldıran
17	9	Özalp
NULL	NULL	NULL





> ADDRESS tablosu için relation oluşturuluyor:

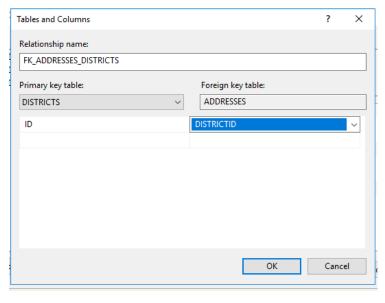
KEVSERPCSQL.MARK dbo.ADDRESSES → X KEVSERPCSQL.MARKBASE - db					
	Column Name	Data Type	Allow Nulls		
₽Ÿ	ID	int			
	USERID	int			
	CITYID	smallint			
	TOWNID	int			
	DISTRICTID	int			
	POSTALCODE	char(5)			
	ADDRESSTEXT	varchar(300)			

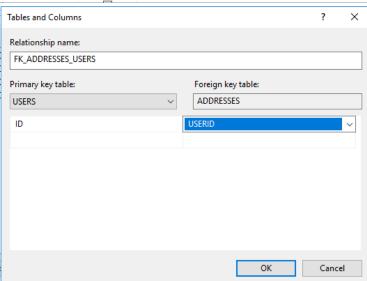
Tables and Columns	? ×
Relationship name:	
FK_ADDRESSES_CITIES	
Primary key table:	Foreign key table:
CITIES	ADDRESSES
ID	CITYID
	OK Cancel

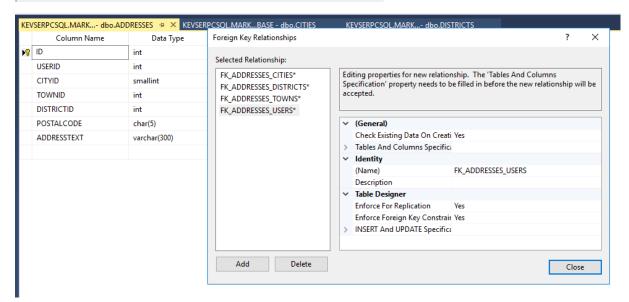
Tables and Columns		?	×
Relationship name:			
FK_ADDRESSES_TOWNS			
Primary key table:	Foreign key table:		
TOWNS	ADDRESSES		
ID	TOWNID		~
	ОК	Cancel	















DDL ile Tablo Oluşturma:

Scriptile ile Tablo Oluşturma:

References:

https://tayipturk.medium.com/sql-de-dml-dcl-ddl-dql-nedir-83f19e02da6d

Uygulamalarla SQL Öğreniyorum (btkakademi.gov.tr)

